

Anexă

la Hotărârea Curții de Conturi
nr.33 din 01.07.2022

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel. (+373 22) 26 60 02, fax: (+373 22) 26 61 00,
web: www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

RAPORTUL

auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor
Interne încheiate la 31 decembrie 2021

I. OPINIE CU REZERVE

Am auditat rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne pentru exercițiul bugetar încheiat la 31 decembrie 2021¹, care cuprind Bilanțul contabil, Raportul privind veniturile și cheltuielile, Raportul privind fluxul mijloacelor bănești, Raportul privind executarea bugetului, Raportul narativ privind executarea bugetului pentru anul 2021, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative. În opinia noastră, cu excepția efectelor aspectelor descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve*, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil².

II. BAZA PENTRU OPINIA CU REZERVE

Trei instituții din subordinea Ministerului Afacerilor Interne³ au admis subevaluarea activelor nefinanciare la grupele de conturi 311 „Clădiri” și 371 „Terenuri” cu suma de 80,8 mil. lei⁴, cauza fiind neevaluarea și nerecunoașterea⁵ unor bunuri imobile și terenuri. Ca rezultat, raportul financiar consolidat al ministerului încheiat la 31.12.2021, la capitolul active nefinanciare, a fost subevaluat cu suma menționată. Totodată, pe parcursul desfășurării misiunii de audit, două instituții⁶ au evaluat și contabilizat 71 de bunuri imobile la valoarea de piață de 20,9 mil. lei până la închiderea rapoartelor financiare. În ultimii ani, în rezultatul misiunilor de audit financiar realizate la Ministerul Afacerilor Interne (MAI) de către Curtea de Conturi, instituțiile din subordinea ministerului au evaluat și contabilizat active în valoare totală de 1112,0 mil. lei⁷.

Auditul relevă clasificarea neregulamentară⁸ de către 2 instituții din subordinea Ministerului Afacerilor Interne⁹ a mijloacelor fixe, și anume, a rețelei de radiocomunicații în standard TETRA, fapt care a condiționat subevaluarea soldului grupei de conturi 313 „Instalații de transmisie” din raportul financiar consolidat al ministerului la 31.12.2021 cu suma de 251,8 mil. lei și supraevaluarea soldului grupei de conturi 314 „Mașini și utilaje” cu 231,9 mil. lei, a grupei de conturi 312 „Construcții speciale” – cu 17,7 mil. lei, a grupei de conturi 316 „Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc” - cu 1,1 mil. lei, și a grupei de conturi 33 „Stocuri de materiale circulante” - cu 1,1 mil. lei.

¹ Bilanțul contabil (Formularul FD-041); Raportul privind veniturile și cheltuielile (Formularul FD-042); Raportul privind fluxul mijloacelor bănești (Formularul FD-043); Raportul privind executarea bugetului (Formularul FD-044); Raportul narativ privind executarea bugetului pentru anul 2019.

² Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015; Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 09.12.2019 „Cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare pe anul 2019”; Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 30.12.2016 „Cu privire la aprobarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare”.

³ Inspectoratul General al Poliției (IGP) a evaluat 29 de clădiri de 4,2 mii m² (74,8 mil. lei) și 3 terenuri de 1,8 ha (1,5 mil. lei); Aparatul Central al Ministerului Afacerilor Interne (AC al MAI) a evaluat o clădire de 0,3 mii m² (0,9 mil. lei) și un teren de 0,04 ha (2,8 mil. lei); și Agenția Rezerve Materiale (ARM) a evaluat 4 clădiri de 0,6 mii m² (0,8 mil. lei).

⁴ 34 de clădiri în valoare de 76,5 mil. lei și 4 terenuri - de 4,3 mil. lei.

⁵ Art.5 alin.(4) lit. b) din Legea cu privire la activitatea de evaluare nr.989-XV din 18.04.2002; art.17 alin.(1) și alin.(4) din Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (în continuare - Legea nr.113-XVI din 27.04.2007); Pct.1.4.5.2. din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015 „Cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar” (în continuare - Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015).

⁶ Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) a evaluat 17 clădiri (3,4 mil. lei) și 50 de terenuri (16,4 mil. lei); Academia „Ștefan cel Mare”(AȘM) a evaluat 4 clădiri (1,1 mil. lei).

⁷ În anul 2020 instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne au evaluat și contabilizat 76 de clădiri și 15 terenuri în valoare totală de 217,3 mil. lei; în anul 2019 - 63 de clădiri în valoare de 95,4 mil. lei; în anul 2018 - 39 de terenuri și un complex de clădiri în valoare de 85,0 mil. lei, și în anul 2017 - 257 de terenuri în valoare de 714,3 mil. lei.

⁸ Ordinul ministrului finanțelor nr.208 din 24.12.2015 privind Clasificația bugetară (în continuare - Ordinul ministrului finanțelor nr.208 din 24.12.2015); Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.

⁹ Serviciul Tehnologii Informaționale (STI) –156,3 mil. lei; Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (IGPF) – 95,4 mil. lei.

Am realizat misiunea de audit în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI)¹⁰. Responsabilitățile noastre, potrivit standardelor respective, sunt descrise în secțiunea *Responsabilitățile auditorului într-un audit al rapoartelor financiare*. Suntem independenți față de entitate și am îndeplinit responsabilitățile de etică în conformitate cu cerințele Codului etic al Curții de Conturi. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

III. ASPECTE-CHEIE DE AUDIT

Aspectele-cheie de audit sunt acele aspecte, care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2021. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului rapoartelor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora, și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte. Cu excepția aspectelor descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve*, am determinat că nu mai există alte aspecte-cheie de audit care trebuie comunicate în Raportul de audit.

IV. ALTE INFORMAȚII

Cheltuielile speciale de investigație și urmărire penală atribuite la cheltuieli de personal cu grad secret, reflectate în raportul consolidat al ministerului la 31.12.2021, au însumat 24,2 mil. lei¹¹, iar creanțele - 1,2 mil. lei¹². Auditul a constatat că cheltuielile în sumă de 5,5 mil. lei¹³ au fost clasificate și atribuite neregulamentar la grupa de conturi 211 „Remunerarea muncii”, acestea urmând a fi atribuite, în aspectul Clasificației bugetare¹⁴, la contul 2229 „Alte servicii”. Totodată, Aparatul Central al Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției urmează să formeze regulamentar¹⁵ comisii pentru efectuarea controlului anual privind utilizarea regulamentară a mijloacelor financiare destinate finanțării activității speciale de investigații (24,2 mil. lei).

Pentru reconstrucția bazinului de înot al Clubului sportiv central (CSC) „Dinamo”, au fost transferate la 2 entități, în avans, 37,3 mil. lei¹⁶, însă lucrările de construcție în sumă de 28,9 mil. lei, timp de 5 ani, nu s-au transmis autorității contractante. Mijloacele respective nu au fost planificate în legile bugetare anuale și nici alocate regulamentar¹⁷ la capitolul investiții capitale, iar contul 319 „Investiții capitale în active în curs de execuție” din raportul financiar consolidat la 31.12.2021 a fost subevaluat cu suma de 19,7 mil. lei. De menționat că costul utilajului achiziționat pentru bazinul de înot și contabilizat în sumă de 8,5 mil. lei, comparativ cu valoarea confirmată prin declarațiile vamale de import¹⁸, este supraevaluat cu suma de 3,2 mil. lei. Totodată, CSC „Dinamo”, în calitate de responsabil financiar, a achitat în numerar 452,6 mii lei pentru drepturile

¹⁰ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

¹¹ IGP – 22,3 mil. lei; AC al MAI - de 1,9 mil. lei.

¹² IGP - 0,9 mil. lei; AC al MAI - de 0,2 mil. lei.

¹³ IGP – 5,0 mil. lei; AC al MAI - de 0,5 mil. lei.

¹⁴ Ordinul ministrului finanțelor nr.208 din 24.12.2015.

¹⁵ Pct.354 din Regulamentul comun privind organizarea și efectuarea activității speciale de investigații, aprobat la 28.11.2012 de către Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Serviciul Vamal, Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

¹⁶ Transferurile CSC „Dinamo” și AC al MAI către PNUD în anii 2016-2020 - 33,5 mil. lei; transferurile CSC „Dinamo” către Sport Play Systems S.R.L. (România) în anul 2018 - 3818,4 mii lei.

¹⁷ Art.40 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.181 din 25.07.2014; HG nr.1029 din 19.12.2013 „Cu privire la investițiile capitale publice”; pct. 3, 6 și 10 din Ordinul ministrului finanțelor nr.185 din 03.11.2015 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind managementul proiectelor de investiții capitale”.

¹⁸ Declarația vamală I 107779 din 14.12.2018, în sumă de 3505,2 mii lei; Declarația vamală I 194395 din 06.11.2018, în sumă de 718,7 mii lei; Declarația vamală I 106012 din 10.12.2018, în sumă de 1433,1 mii lei.

de import aferente devamării utilajului pentru bazinul de înot achiziționat de la un agent economic nerezident, însă în evidența contabilă a CSC „Dinamo” la 31.12.2021 operațiunea cu numerar nu a fost înregistrată.

Veniturile reflectate de către Serviciul Medical la grupa de conturi 144114 „Donații voluntare” în sumă de 2,8 mil. lei au fost încasate nejustificat din salariile unor angajați ai ministerului, astfel veniturile și rezultatul financiar din raportul financiar consolidat la 31.12.2021 al MAI fiind supraevaluate cu suma indicată (2,8 mil. lei).

Agenția Rezerve Materiale a raportat neconform¹⁹, în 2 conturi distincte, cu clase economice diferite²⁰, operațiunile ce țin de comercializarea rezervelor materiale de stat. Pe de o parte, încasarea contravalorii mărfurilor comercializate în sumă de 2,5 mil. lei a fost raportată la contul 142 „Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor”, iar pe de altă parte, cheltuielile efective în sumă de 2,5 mil. lei s-au reflectat la alt cont - 149 „Alte venituri și finanțări”. Prin urmare, veniturile de casă aferente realizării activelor contului nominalizat la 31.12.2021 sunt subevaluate cu suma de 2,5 mil. lei.

V. BUNA GUVERNANȚĂ

În conformitate cu prevederile legale²¹, managerul entității publice este responsabil de implementarea sistemului de control intern managerial (CIM) în cadrul instituției. La instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne implementarea sistemului de control intern managerial este în derulare. Astfel, 7 instituții²² din 12 nu au finalizat descrierea a 242 de procese operaționale, sistemul de control intern managerial conformându-se parțial Standardelor naționale de control intern în sectorul public, fapt confirmat și prin Declarația de bună guvernare. Analiza rapoartelor prezentate de către instituțiile publice subordonate ministerului denotă că sistemul CIM la 1 entitate publică este conform, iar la 11 entități publice este parțial conform. Prin urmare, sistemul de control intern managerial necesită îmbunătățiri.

În anul 2021, la 6 instituții²³ din subordinea Ministerului Afacerilor Interne nu a fost asigurată suplینirea cu personal a subdiviziunilor de audit intern, înregistrându-se pe sistem 7 funcții vacante, sau 34 % din numărul total de 21 de unități aprobate, una dintre cauze fiind moratoriul instituit de Guvern asupra funcțiilor vacante. Pe parcursul anului 2021, în cadrul Agenției Rezerve Materiale și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență s-au instituit subdiviziuni de audit intern, însă la Agenția Rezerve Materiale funcția respectivă nu a fost completată, iar la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, deși funcțiile au fost completate, misiuni de audit nu s-au realizat, fiindcă personalul exercită atribuțiile fostei Secții securitate internă a Inspectoratului, în detrimentul misiunilor de audit și, structural, aceasta nu se subordonează conducerii Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, ceea ce contravine prevederilor Legii nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern²⁴.

¹⁹ Pct.3.3.147 din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.

²⁰ Reflectarea cheltuielilor de casă la contul 142310 „Încasări de la prestarea serviciilor cu plată” și reflectarea cheltuielilor efective la contul 149100 „Venituri din realizarea activelor de către instituții”.

²¹ Art.15 din Legea nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern; Ordinul ministrului finanțelor nr.189 din 05.11.2015 „Cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public”; Ordinul ministrului finanțelor nr.4 din 09.01.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială”.

²² AC al MAI, IGP, IGSU, Inspectoratul General de Carabinieri (IGC), STI, Biroul Migrație și Azil (BMA) și Serviciul Medical (SM).

²³ IGP a înregistrat 2 funcții vacante; AC al MAI, IGP, STI, IGSU, ARM și AȘM - câte 1 funcție vacantă.

²⁴ Art.19 alin. (4) din Legea nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern.

Din lipsa unităților de audit intern, nu s-au efectuat misiuni de asigurare și consiliere în cadrul a 5 instituții²⁵ din subordinea ministerului, unele misiuni de audit la aceste instituții fiind efectuate de către auditorii Direcției audit intern din cadrul Aparatului Central al Ministerului Afacerilor Interne. Urmare misiunilor de audit, instituțiile auditate din subordinea MAI au implementat 330 de recomandări din totalul recomandărilor înaintate, 69 de recomandări au fost implementate parțial, iar 106 recomandări au rămas neimplementate.

În vederea remedierii erorilor constatate în anul 2020, Curtea de Conturi, prin Hotărârea nr.32 din 29.06.2021²⁶, a înaintat Ministerului Afacerilor Interne 11 recomandări. De menționat că 2 recomandări (18,2%) au fost implementate integral, iar 9 recomandări, sau 81,8%, s-au implementat parțial. Recomandările neimplementate au reflectat unele probleme, care au susținut opinia cu rezerve oferită în anul 2020, iar cele ce țin de modificarea cadrului legal durează în timp. Implementarea parțială a unor recomandări a condiționat oferirea opiniei calificate (cu rezervă) și în anul 2021.

Analiza colectării veniturilor la situația din 31.12.2021 relevă nerealizarea indicatorilor precizați de către 12 instituții din subordinea ministerului²⁷ cu suma de 137,7 mil. lei, aceștia executându-se la nivel de 95,7% (3096,2 mil. lei), cauza fiind nedebersarea granturilor externe în sumă de 92,8 mil. lei²⁸, nevalorificarea alocațiilor bugetare în sumă de 35,1 mil. lei, neîncasarea veniturilor din vânzarea mărfurilor și a serviciilor cu plată - în sumă de 8,9 mil. lei, precum și din donațiile voluntare - în sumă de 0,9 mil. lei.

De menționat că, la 31.12.2021, veniturile încasate din locațiunea bunurilor proprietate publică au constituit 15,5 mil. lei, partea de venituri nefiind executată cu suma de 2,7 mil. lei. Totodată, 8 instituții din subordinea MAI²⁹ nu au încasat venituri din locațiunea bunurilor proprietate publică și din prestarea serviciilor cu plată, formând creanțe în sumă de 10,3 mil. lei, inclusiv 5,9 mil. lei - din vânzarea mărfurilor și serviciilor cu plată, și 4,4 mil. lei - din locațiunea bunurilor proprietate publică³⁰ (3,1 mil. lei sunt creanțe cu termenul de achitare expirat).

Deși instituțiile din subordinea ministerului au fost obligate să asigure gestionarea alocațiilor bugetare în conformitate cu principiile bunei guvernări³¹, în pofida redistribuirii pe parcursul anului a mijloacelor bugetare, 12 instituții din subordinea ministerului³² nu au valorificat alocații în sumă de 140,8 mil. lei, acestea fiind executate la nivel de 95,7% (3115,4 mil. lei) din bugetul precizat. De menționat că, datorită nivelului inexact de planificare a bugetului, partea de cheltuieli nu a fost executată cu 21,6 mil. lei, iar activele nefinanciare - cu 119,2 mil. lei, unele circumstanțe fiind legate de nedebersarea de către 5 instituții³³ a granturilor externe la nivelul planificat.

²⁵ BMA, SM, CSC „Dinamo”, Academia „Ștefan cel Mare” și Inspectoratul pentru Management Operațional (IMO).

²⁶ Hotărârea Curții de Conturi nr.32 din 29.06.2021 „Cu privire la Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2020”.

²⁷IGSU – 36,9 mil. lei; STI -31,2 mil. lei; IGP – 22,5 mil. lei; SM – 17,5 mil. lei; IGPF – 15,2 mil. lei; ARM - 8,2 mil. lei; AC al MAI – 2,8 mil. lei; IGC - 1,2 mil. lei; CSC „Dinamo” - 1,6 mil. lei; IMO - 0,5 mil. lei; AȘM - 0,1 mil. lei; BMA - 0,1 mil. lei.

²⁸IGSU – 35,5 mil. lei; STI -24,9 mil. lei; IGP – 21,9 mil. lei; IGPF - 7,0 mil. lei; IGC – 0,8 mil. lei .

²⁹ AȘM - 3,0 mil. lei; IGP - 2,2 mil. lei; AC al MAI - 1,5 mil. lei; SM – 1,2 mil. lei; CSC „Dinamo” - 1,0 mil. lei; ARM - 0,8 mil. lei; IGSU – 0,4 mil. lei; IGC - 0,2 mil. lei.

³⁰ AC al MAI - 1,5 mil. lei; IGP - 1,5 mil. lei; CSC „Dinamo” - 0,9 mil. lei; IGSU – 0,4 mil. lei; IGC - 0,1 mil. lei; AȘM - 0,1 mil. lei.

³¹ Art.21 alin.(1) lit. i), art.25 lit. c) și art.43 din Legea nr.181 din 25.07.2014.

³² IGSU – 37,9 mil. lei; STI – 29,9 mil. lei; IGP – 20,7 mil. lei; IGPF -18,8 mil. lei; SM – 17,5 mil. lei; ARM – 8,2 mil. lei; IGC – 2,3 mil. lei; AC al MAI – 2,8 mil. lei; CSC „Dinamo” – 1,7 mil. lei; AȘM - 0,6 mil. lei; IMO - 0,5 mil. lei; BMA - 0,1 mil. lei.

³³IGSU – 35,5 mil. lei; STI -24,9 mil. lei; IGP – 21,9 mil. lei; IGPF - 9,7 mil. lei; IGC – 0,8 mil. lei.

Auditul a constatat că din contul cheltuielilor inițial planificate la subclasele: 21 „Cheltuieli de personal” (5,8 mil. lei), 22 „Bunuri și servicii” (31,7 mil. lei), 27 „Prestații sociale” (68,2 mil. lei), 28 „Alte cheltuieli” (1,1 mil. lei) și 33 „Stocuri de materiale circulante” (1,6 mil. lei), precum și din contul alocațiilor suplimentare au fost redistribuite și majorate cheltuielile pentru reparațiile capitale ale clădirilor - cu suma de 34,5 mil.lei³⁴; procurarea mașinilor și utilajelor - cu 31,3 mil.lei³⁵, și procurarea mijloacelor de transport - cu 78,0 mil.lei³⁶. Totodată, în cadrul subclasei 33 „Stocuri de materiale circulante”, din contul alocațiilor aprobate pentru procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților; produselor alimentare, precum și din contul mijloacelor bugetare alocate suplimentar, au fost majorate cheltuielile pentru accesorii de pat, îmbrăcăminte și încălțăminte - cu 11,5 mil.lei³⁷; medicamente și materiale sanitare - cu 4,0 mil.lei³⁸; materiale de uz gospodăresc - cu 2,0 mil.lei³⁹, și materiale de construcție - cu 2,0 mil.lei⁴⁰. De menționat că per total cheltuielile reduse de la unele articole de cheltuieli și realocate pe parcursul anului 2021 la alte articole de cheltuieli au însumat 125,0 mil.lei, influențând planificarea transparentă și eficientă a achizițiilor de bunuri, lucrări și servicii și valorificarea regulamentară a alocațiilor bugetare.

Cheltuielile de personal ale ministerului la situația din 31.12.2021 au fost finanțate în sumă de 2328,9 mil. lei, înregistrând o creștere cu 281,8 mil. lei, sau cu 13,8% față de perioada precedentă, cauza fiind majorarea valorii de referință a claselor de salarizare. Unele instituții din subordinea MAI au admis depășirea angajamentelor asumate în raport cu alocațiile precizate cu suma de 29,4 mil.lei⁴¹, inclusiv cu 25,5 mil.lei - la grupa de conturi 21 „Cheltuieli de personal” (17,1 mil. lei - la remunerarea muncii, 8,4 mil. lei - la contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii), și, respectiv, cu 3,9 mil.lei - la grupa de conturi 27 „Prestații sociale”. Depășirea cheltuielilor efective în raport cu bugetul precizat este condiționată de achitarea concediului nefolosit fără acoperire financiară în perioada de gestiune.

La situația din 31.12.2021, circa 5334⁴² de angajați din cadrul subdiviziunilor MAI înregistrau restanțe la concediul anual (378,9 mii de zile de concediu nefolosite), ceea ce impune obligații legale față de personalul încadrat, în sumă de circa 135,4 mil.lei⁴³, fiind în creștere cu 17,7 mil.lei, sau de 1,2 ori, față de anul 2020 (117,7 mil.lei pentru 350,1 mii de zile), și cu 58,7 mil.lei, sau de 1,8 ori, față de anul 2019 (76,7 mil.lei pentru 261,6 mii de zile).

Cel mai mare număr de restanțe la concediul anual per angajat (variază de la 300 de zile până la 714 zile) este înregistrat după 287 de angajați, care au acumulat zile de concediu nefolosite până la anul 2010, inclusiv 14 angajați - în perioada anilor 1992-2000.

³⁴AȘM - 30,1 mil. lei; IGSU - 3,8 mil. lei; STI - 0,6 mil. lei.

³⁵IGP - 23,1 mil. lei; IGC - 3,2 mil. lei; IGSU - 2,0 mil. lei; AȘM - 1,6 mil. lei; AC al MAI - 0,8 mil. lei; BMA - 0,5 mil. lei; CSC „Dinamo” - 0,1 mil. lei.

³⁶IGP - 36,6 mil. lei; IGSU - 22,3 mil. lei; IGC - 11,5 mil. lei; IGP - 6,0 mil. lei; AC al MAI - 1,4 mil. lei; AȘM - 0,1 mil. lei.

³⁷IGP - 5,6 mil. lei; IGC - 3,5 mil. lei; IGSU - 1,6 mil. lei; IGP - 1,4 mil. lei; CSC „Dinamo” - 0,1 mil. lei.

³⁸SM - 4,0 mil. lei.

³⁹AȘM - 0,3 mil. lei; IGP - 0,2 mil. lei; STI - 0,3 mil. lei; SM - 0,2 mil. lei.

⁴⁰IGP - 1,1 mil. lei; IGSU - 0,5 mil. lei; IGC - 0,4 mil. lei; AȘM - 0,2 mil. lei; IGP - 0,2 mil. lei; CSC „Dinamo” - 0,2 mil. lei; SM - 0,1 mil. lei.

⁴¹IGP - 23,5 mil. lei; IGP - 2,3 mil. lei; IGSU - 2,8 mil. lei; IGC - 1,8 mil. lei; AȘM - 0,1 mil. lei; SM - 0,1 mil. lei; IMO - 0,1 mil. lei; AC al MAI - 0,9 mil. lei; ARM - 0,1 mil. lei; BMA - 0,2 mil. lei, și CSC „Dinamo” - 0,1 mil. lei.

⁴²IGP-3630 persoane, IGP-586 persoane, IGC- 384 persoane, IGSU- 319 persoane, AC al MAI-194 persoane, BMA-93 persoane, AȘM-92 persoane, IMO-18 persoane, STI-13 persoane, SM-3 persoane, CSC „Dinamo”-2 persoane.

⁴³IGP-89,6 mil.lei, IGP - 12,5 mil.lei, IGSU-12,5 mil.lei, IGC- 6,6 mil.lei, BMA - 4,5 mil.lei, AC al MAI-4,3 mil.lei, AȘM-3,1 mil.lei, STI - 0,9 mil.lei, IMO-0,9 mil.lei, CSC „Dinamo”-0,1 mil.lei.

Datorită faptului că plata indemnizației de concediu și a compensației pentru concediul nefolosit se efectuează pornindu-se de la salariul mediu realizat pe ultimele 3 luni⁴⁴ pentru funcția deținută până la eliberare, probele de audit denotă că, într-un caz, un angajat, în anul 2021, a beneficiat de drepturi salariale la eliberare în sumă de 945,7 mii lei, inclusiv 529,2 mii lei - indemnizația pentru zilele de concediu nefolosite (552 de zile), și 416,5 mii lei - indemnizația unică la eliberare.

Acumularea unui număr considerabil de zile de concediu nefolosite este condiționată de nerespectarea de către angajator a prevederilor legale⁴⁵, neasigurarea promovării și implementării unui management eficient al resurselor umane și situația excepțională instituită în ultimii 2 ani. Concediile neutilizate în anii precedenți, inclusiv istorice, prezintă cheltuieli bugetare suplimentare anticipate, care urmează a fi executate în exercițiile financiare viitoare, nefiind acoperite cu resurse financiare bugetare, ceea ce condiționează perturbarea echilibrului bugetar al ministerului.

În anul 2021 au fost înregistrate 2176 unități de funcții vacante, sau 12% din efectivul MAI⁴⁶, preponderent funcții publice cu statut special. Prin Hotărârea Guvernului nr.942 din 22.12.2020 „Pentru stabilirea moratorului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate”, Executivul a stabilit moratoriu pentru 2046 unități de funcții vacante ale ministerului.

Modificările frecvente ale structurii organizatorice și ale efectivului-limită denotă o viziune inconsecventă pe termen scurt și lung a managementului instituțiilor din subordinea MAI asupra necesarului de angajați cu funcții de conducere și de execuție pentru realizarea atribuțiilor de serviciu și asigurarea funcționalității subdiviziunilor MAI, îndeosebi în condițiile stabilirii moratorului asupra funcțiilor vacante (2176 de funcții) și menținerii unui grad înalt de fluctuație a cadrelor (12%).

Astfel, s-a atestat că anual, prin ordinul conducerii ministerului, se efectuează modificări organizatorice frecvente în structura subdiviziunilor din subordinea MAI, statele de personal modificate nefiind avizate în modul stabilit de către Cancelaria de Stat⁴⁷, una dintre cauze constituind tergiversarea reorganizării regionale a subdiviziunilor IGP, acțiune asumată în documentele de politici⁴⁸ din anul 2016, dar nerealizată până în prezent.

Contrar prevederilor legale⁴⁹, 5 instituții din subordinea MAI⁵⁰ și 43 de instituții teritoriale din subordinea IGP și IGPf nu au aprobat statele de personal la Cancelaria de Stat, fapt care a condiționat nefundamentarea pentru anul 2021 a alocațiilor bugetare aferente cheltuielilor de personal.

⁴⁴ Hotărârea Guvernului nr.426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu.

⁴⁵ Art.118 alin.(4) din Legea nr.154 din 28.03.2003 Codul muncii al RM.

⁴⁶ În anul 2020 fiind înregistrate 2245 unități de funcții vacante; în anul 2019 - 2692 de funcții vacante; în anul 2018 - 2362 de funcții vacante.

⁴⁷ Pct.21 și pct.28 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 „Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”.

⁴⁸ Reforma Poliției, conform Acordului de finanțare nr. CRIS: ENI/2015/038-144, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană, precum și Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016–2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.587/2016; Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021.

⁴⁹ Art.4 și art.67 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008; pct.21 și pct.27 din Anexa nr.5 „Metodologia cu privire la completarea și avizarea statului de personal” la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 „Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”; pct.20 din Hotărârea Guvernului nr.650 din 12.06.2006; pct. 3 din Anexa nr.2 la Ordinul Ministerului Finanțelor nr.55 din 11 mai 2012 „Cu privire la aprobarea formularelor-tip ale schemelor de încadrare pentru personalul angajat în sectorul bugetar”.

⁵⁰ IGP (36 subdiviziuni teritoriale); IGPf (AC și 7 subdiviziuni teritoriale); CSC „Dinamo”; AȘM; SM.

Se atestă un grad înalt de fluctuație a personalului, iar numărul de personal angajat este net inferior celui eliberat din cadrul MAI. Pe parcursul anului de gestiune au fost angajate 1835 de persoane, dar eliberate - 2030 persoane, inclusiv 465 de funcționari publici cu statut special au demisionat cu dreptul la pensie, fiind achitate drepturi salariale la eliberare în sumă de 73,7 mil. lei, inclusiv 53,7 mil. lei - pentru indemnizația unică⁵¹, și 20,0 mil. lei - compensația pentru concediul nefolosit⁵². De menționat că, din totalul angajaților cu statut special ai MAI, numărul persoanelor reîncadrate ulterior stabilirii pensiei în condițiile legii⁵³ constituie 583 de persoane, inclusiv 114 persoane - reangajate în anul 2021, fapt care, ulterior, la eliberarea acestora din funcție, va genera cheltuieli suplimentare pentru achitarea indemnizației unice.

Ținând cont de migrația și fluctuația cadrelor, la MAI nu este stabilit un mecanism de control pentru asigurarea evidenței persoanelor și a creanțelor aferente procesului de instruire în cazul încetării raporturilor de serviciu până la expirarea angajamentului asumat⁵⁴. Astfel, Academia „Ștefan cel Mare” pregătește specialiști pentru minister și alte organe de drept ale statului. În perioada anilor 2016-2021 au absolvit programul de studii superioare de licență (ciclul I), cu finanțare bugetară în cadrul facultății de Drept, ordine publică și securitate civilă a Academiei „Ștefan cel Mare” 963 de studenți, care ulterior au fost angajați în cadrul subdiviziunilor MAI. Contrar prevederilor legale⁵⁵, ministerul nu a asigurat înregistrarea în evidența contabilă a creanțelor în sumă de 27,0 mil. lei, aferente studiilor superioare de licență și master pentru 267 de funcționari publici cu statut special, care au încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate după absolvirea programului de formare profesională cu finanțare de la bugetul de stat.

Din cauza declanșării de către angajații MAI a unor litigii, plățile aferente documentelor executorii cu executare benevolă în anul 2021 au constituit 3,4 mil. lei⁵⁶, la 31.12.2021 înregistrându-se creanțe în sumă de 0,3 mil. lei, fapt care a condiționat pierderi bugetului de stat (3,4 mil. lei).

Situația privind creanțele și datoriile din raportul financiar consolidat, în unele cazuri, nu prezintă o imagine fidelă, acestea fiind formate neregulamentar⁵⁷. Creanțele la partea de cheltuieli și la active nefinanciare au însumat 42,3 mil. lei și aparțin la 11 instituții din subordinea ministerului⁵⁸, preponderent fiind formate neregulamentar⁵⁹, din cauza achitării plăților în avans pentru mărfuri, lucrări și servicii nelivrate la 31.12.2021. Astfel, creanțele unei instituții⁶⁰ în sumă de 28,9 mil. lei, formate în anii 2016-2021, sunt supraevaluate, din motivul tergiversării transmiterii lucrărilor de reconstrucție real executate la 31.12.2021.

Mărimea soldului stocului real al rezervelor materiale de stat la finele perioadei de gestiune este afectată de creanțele cu termenul de achitare expirat (arierate) în sumă de 138,6 mil. lei, reflectate

⁵¹ Art.49 din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288 din 16.12.2016.

⁵² Hotărârea Guvernului privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu nr.426 din 26.04.2004.

⁵³ Art. 38 lit.(c) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288 din 16.12.2016.

⁵⁴ Art.26 alin.(4), alin.(5) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288 din 16.12.2016.

⁵⁵ Art.26 alin.(3), alin.(4) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288 din 16.12.2016.

⁵⁶ IGP – 1,9 mil. lei, AC al MAI – 0,8 mil. lei, IGC - 0,3 mil. lei, IGSU - 0,3 mil. lei, BMA - 0,1 mil. lei.

⁵⁷ Art.66 alin.(5) lit. a) și art.80 alin.(1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014 (în continuare - Legea nr.181 din 25.07.2014).

⁵⁸ CSC „Dinamo” - 28,9 mil. lei; IGP - 3,1 mil. lei; SM - 2,2 mil. lei; STI - 2,2 mil. lei; IGPf - 2,1 mil. lei; IGSU - 1,7 mil. lei; AC al MAI - 0,3 mil. lei; AȘM - 0,9 mil. lei; BMA - 0,5 mil. lei; IGC - 0,1 mil. lei și ARM - 0,2 mil. lei.

⁵⁹ Art.66 alin.(5) lit. a) și art.80 alin.(1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.

⁶⁰ CSC „Dinamo” - 28,7 mil. lei (24,9 mil. lei - Proiectul PNUD „Consolidarea capacităților MAI și ale subdiviziunilor subordonate pentru implementarea eficientă a reformelor sectoriale”, și 3,8 mil. lei – transferate în anul 2018 de către CSC „Dinamo”, care a încheiat, cu un operator economic din România, un contract de achiziție a utilajului de filtrare pentru bazinul mic și lucrări).

la subcontul „Alte conturi extrabilanțiere”, formate pentru bunurile eliberate neregulamentar⁶¹ fără plată sau garanție bancară din rezervele materiale ale statului, contestate în instanțele de judecată și ale căror sume au fost validate de instanțe.

Unele instituții din subordinea ministerului, depășind limita de alocații aprobate în bugetul de stat pe anul 2021, au acumulat neregulamentar⁶² angajamente la grupa de conturi 222 „Servicii” în sumă de 4,8 mil. lei, urmând a fi achitate din limita bugetului aprobat pe anul viitor.

Deși în anul 2021 s-au întreprins unele măsuri, înregistrarea integrală a patrimoniului public gestionat de către minister la organele cadastrale rămâne a fi o problemă nesoluționată. Astfel, cinci instituții din subordinea MAI⁶³ nu au delimitat și nici înregistrat drepturile patrimoniale asupra a 379 de imobile cu suprafața de 113,1 mii m² și a 69 de terenuri cu suprafața de 38,11 ha. Unul din motivele neînregistrării drepturilor de proprietate asupra unor imobile, invocate de către organele cadastrale, este lipsa actelor de recepție finală a lucrărilor privind clădirile construite până în anii 1990, necesare pentru înregistrarea patrimoniului public. Aceste circumstanțe pot condiționa pierderea de către instituțiile din subordinea MAI a bunurilor proprietate a statului, în condițiile existenței unor dispute juridice.

Soldurile conturilor reflectate în bilanțul contabil consolidat la situația din 31.12.2021 sunt afectate de existența în bilanț a mijloacelor fixe și a stocurilor de materiale circulante moral învechite, uzate integral și neutilizate în procesul operațional în ultimii 3 ani de către 12 instituții din subordinea Ministerului Afacerilor Interne⁶⁴, în sumă de 129,2 mil. lei (123,0 mil. lei – mijloace fixe), fapt ce nu asigură administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări.

Probele de audit denotă că 30 de clădiri și construcții speciale, cu valoarea de 37,3 mil. lei, care fac parte din patrimoniul public aflat în administrarea și gestiunea economică a unor instituții din subordinea MAI, se află în proces de deteriorare avansată ori sunt gestionate neeficient. Astfel, la IGSU nu se utilizează 7 clădiri⁶⁵ cu valoarea de 12,8 mil. lei; la IGC - 5 clădiri și construcții speciale⁶⁶ cu valoarea de 12,1 mil. lei; la IGPF - 9 clădiri și construcții speciale⁶⁷ cu valoarea de 4,6 mil. lei; la AC al MAI - 7 clădiri⁶⁸ cu valoarea de 4,2 mil. lei; la BMA - o clădire⁶⁹ cu valoarea de 2,5 mil. lei, și la ARM - o clădire depozit⁷⁰ cu valoarea de 1,1 mil. lei.

La 9 entități din subordinea MAI⁷¹, din 12 auditate, sunt stocate cantități enorme de mașini și utilaje, mijloace de transmisie, mijloace de transport, active nemateriale și alte mijloace fixe fizic

⁶¹ Articolele 8-12 din Legea nr.589 - XIII din 22.09.1995.

⁶² Art.66 alin.(2) din Legea nr.181 din 25.07.2014.

⁶³ AC al MAI, IGP, IGPF, IGC, ARM și IGSU.

⁶⁴ IGPF -19,5 mil. lei; IGP – 20,0 mil. lei; IGC – 28,0 mil. lei; IGSU - 16,6 mil. lei; SM – 5,2 mil. lei; AC al MAI – 5,3 mil. lei; ARM-6,1 mil. lei; BMA – 2,9 mil. lei; SM – 5,6 mil. lei; CSC „Dinamo” – 0,3 mil. lei; STI – 7,1 mil. lei, și Academia „Stefan cel Mare” – 17,8 mil. lei.

⁶⁵ Clădirea Secției Situatii Exceptionale Ștefan Vodă; remiza de pompieri Revaca din mun. Chișinău; subsol (Soroca); clădirea administrativă USP Soroca; clădirea administrativă, str.Eminescu; clădirea PC SA ALFA Buiucani; clădirea Uzinei de frigidere Ciocana.

⁶⁶ Ospătăria din piatră, cantina, sistemul de încălzire, cazarma, cazangeria cu baie Beriozca, bazinul mare, gardul din plasă, turnul de apă Beriozca, țeava pentru fum Beriozca etc.

⁶⁷ O cazarmă, casa pentru ofițeri, spălătoria, depozitul de legume și de carburanți, alte depozite și încăperi, baia, cantina, încăperea pentru curățit armele.

⁶⁸ Blocul de studii din str.Petricani,88; Baza de odihnă „Jemciujina”, or.Coblevo, raionul Berezani, regiunea Nicolaev (Ucraina); cinematograful Fortuna din str. Doina 57; clădire la Vulcănești și posturile de poliție din Cricova, Edineț, Ungheeni și Comrat.

⁶⁹ O clădire avariata din str. Lev Tolstoi 39.

⁷⁰ Depozite cu suprafața de 2286,7 mii m² sunt neutilizate în activitatea economică (or. Florești).

⁷¹ IGP - în sumă de 20,0 mil. lei, IGC - de 15,6 mil. lei, IGPF - de 14,9 mil. lei, STI - de 6,9 mil. lei, IGSU - de 3,7 mil. lei, SM- de 0,9 mil. lei, CSC „Dinamo” – de 0,3 mil. lei, BMA – de 0,4 mil. lei, ARM – de 0,3 mil. lei.

și moral uzate, în valoare totală de 62,7 mil. lei, urmând a fi întreprinse măsuri suficiente în vederea casării sau comercializării lor în modul stabilit⁷².

AC al MAI, pentru executarea recomandării Curții de Conturi⁷³, a adresat la 10.11.2021 o scrisoare privind transmiterea Bazei de odihnă „Jemciujina”, care aparține MAI și este amplasată în or.Coblevo, regiunea Nicolaev (Ucraina), cu valoarea de 3,1 mil. lei, în gestiunea Agentiei Proprietății Publice, însă un răspuns în acest sens în adresa ministerului nu a parvenit.

Deși managementul instituțiilor din subordinea MAI întreprinde măsuri, inventarierea anuală efectuată nu au contribuit pe măsură la atingerea scopului principal privind stabilirea și evaluarea reală a elementelor patrimoniale, în vederea întocmirii rapoartelor financiare reale și fidele, fiind admise unele abateri⁷⁴ de către comisiile de inventariere instituite în cadrul instituțiilor din subordinea ministerului, în ce privește inventarierea activelor nefinanciare.

CSC „Dinamo”, fără a organiza o licitație publică, precum și în lipsa unei Hotărâri de Guvern, a transmis în locațiune la doi agenți economici⁷⁵, contrar legii⁷⁶, două terenuri proprietate publică cu suprafața totală de 2,234 ha, pentru construcții, pe un termen de 10 ani și, respectiv, 25 de ani, fără asigurarea unui control asupra utilizării eficiente și integrității patrimoniului de stat⁷⁷, astfel persistând riscul înstrăinării terenurilor date în locațiune în cazul privatizării, fiind pasibilă cauzarea de prejudicii bugetului. Prin Hotărârea Curții de Conturi nr.34 din 22 Iulie 2020⁷⁸, materialele au fost remise Procuraturii Generale a Republicii Moldova, pentru autosesizare și examinare, conform competențelor. Auditul a constatat că anterior pe cazurile nominalizate au fost pornite 2 cauze penale, care s-au clasat. Ulterior, în anul 2020, Procuratura Generală a anulat decizia de clasare și a reluat ancheta pe cauzele penale vizate, prejudiciul calculat de Centrul Național de Expertize Judiciare în cazul înstrăinării terenurilor proprietate publică constituind 111,0 mil.lei. Totodată, din anul 2021, CSC „Dinamo” se află în litigiu cu Agenția Servicii Publice (ASP), care refuză să radieze din Registrul bunurilor imobile drepturile de proprietate asupra construcțiilor efectuate de Locatari⁷⁹ pe terenurile CSC „Dinamo” din str. Nicolae Dimo 30 și din str. Gheorghe Asachi 23a. Observarea fizică la fața locului relevă că Locatarul desfășoară în continuare activitate de antreprenariat pe terenurile proprietate publică ale CSC „Dinamo” din str. Gheorghe Asachi 23a, astfel persistând riscul înstrăinării terenurilor proprietate publică. La 31.12.2021, creanțele Locatarilor⁸⁰ pentru arenda terenurilor nominalizate față de CSC „Dinamo” constituie 438,8 mii lei și, respectiv, 72,9 mii lei, Locatorul urmând să întreprindă măsuri pentru recuperarea terenurilor date în locațiune, precum și pentru încasarea veniturilor din locațiunea bunurilor proprietate publică.

⁷² Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.500 din 12.05.1998 despre aprobarea Regulamentului privind casarea bunurilor uzate raportate la mijloace fixe.

⁷³Pct. 2.5.3. din Hotărârea Curții de Conturi nr.32 din 29.06.2021 „Cu privire la Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2020” - „să întreprindă măsuri în vederea gestionării regulamentare și eficiente a Bazei de odihnă „Jemciujina”, amplasată în or.Coblevo, Ucraina, cu adoptarea deciziilor de rigoare”.

⁷⁴ Art.24 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007; punctele 3, 4, 8, 9, 10 și 33 din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.60 din 29.05.2012.

⁷⁵ S.R.L. „Prospert Invest”; S.R.L. „Rumal Impex”.

⁷⁶ Art.2 alin.(2) din Legea nr.91-XVI din 05.04.2007 „Privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor” (în vigoare până la 04.05.2018, abrogată prin Legea nr.29 din 05.04.2018).

⁷⁷ Art.8 alin.(1) lit. g) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

⁷⁸ Hotărârea Curții de Conturi nr.34 din 22 Iulie 2020 „Cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2019”.

⁷⁹S.R.L. „Prospert Invest” și S.R.L. „Rumal Impex”.

⁸⁰Creanțele S.R.L. „Prospert Invest” constituie 438,8 mii lei și creanțele S.R.L. „Rumal Impex” - 72,9 mii lei.

La situația din 31.12.2021, instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne gestionau 23 de proiecte finanțate din surse externe aflate în derulare. Astfel, în anul 2021, la compartimentul „Investiții capitale în active în curs de execuție” inițial au fost aprobate alocații în sumă de 90,9 mil. lei, precizate cheltuieli de 82,3 mil. lei și executate - de 33,6 mil. lei, sau 40,8% din cheltuielile precizate. Se menționează că 5 instituții din subordinea MAI⁸¹ nu au executat alocațiile destinate pentru investiții capitale în sumă de 48,7 mil. lei, cauzele fiind neîncasarea veniturilor din granturi externe pentru lucrări, alocarea mijloacelor financiare la finele anului bugetar, tergiversarea procedurilor de achiziție a lucrărilor, precum și capacitățile reduse de absorbție a fondurilor, inclusiv din surse externe. În același timp, unele instituții din subordinea MAI nu au valorificat alocații bugetare în sumă de 14,3 mil. lei⁸², aprobate la subcontul „Reparații capitale ale clădirilor”, și, respectiv, de 5,2 mil. lei⁸³, destinate pentru „Servicii de reparații curente”. În acest aspect, s-au constatat următoarele:

- Documentația de atribuire și 7 contracte de achiziții de lucrări de reparație capitală a edificiilor Centrului integrat de pregătire pentru aplicarea legii și infrastructurii aferente din str. Sfânta Vinere 7, încheiate de Academia „Ștefan cel Mare” și finanțate în anul 2021 în sumă de 40,2 mil. lei⁸⁴, au fost întocmite în lipsa unor proiecte și devize generale de cheltuieli, expertizate în mod regulamentar⁸⁵. De menționat că, deși AȘM a contractat lucrări în sumă de 62,4 mil. lei, serviciile de proiectare au fost achiziționate numai pentru reconstrucția sistemelor edilitare și a iluminatului electric, cu valoarea lucrărilor în sumă de 22,2 mil. lei, restul lucrărilor în sumă de 40,2 mil. lei s-au executat în lipsa unor proiecte și devize generale de cheltuieli⁸⁶, nerespectându-se și obiectivele din Planul de acțiuni pentru anii 2020-2021⁸⁷, în care au fost planificate 12,6 mil. lei pentru documentația de proiect, astfel nefiind asigurată eficiența utilizării banilor publici și calitatea în construcții;
- Contrar prevederilor legale⁸⁸, Academia „Ștefan cel Mare” a încheiat 7 contracte multianuale pentru lucrări de reparație capitală a edificiilor din str. Sfânta Vinere 7 și din str. Gheorghe Asachi 21, în sumă de 62,4 mil. lei, inclusiv în sumă de 30,5 mil. lei în lipsa alocațiilor financiare destinate, prevăzute inițial în Legea bugetului de stat pe anul 2021⁸⁹;
- Deși Legea nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice⁹⁰ prevede că operatorul economic execută necondiționat clauzele contractului de achiziții publice încheiat la licitație, respectând cerințele de calitate și prețul stabilit, din cauza lipsei proiectelor de execuție la contractele de achiziție a lucrărilor și urmare contractării serviciilor necalitative de întocmire a devizelor de cheltuieli, AȘM a încheiat un șir de acorduri adiționale, care au dus la majorarea neregulamentară a volumului lucrărilor cu suma de 0,8 mil. lei, la micșorarea lor cu 2,2 mil. lei, precum și la înlocuirea unor volume de lucrări cu altele în sumă de 2,2 mil. lei, în raport cu lucrările inițial contractate în

⁸¹ STI - 23,2 mil. lei; IGP - 13,9 mil. lei; IGP - 9,4 mil. lei; ARM - 1,4 mil. lei, și IGSU - 1,1 mil. lei.

⁸² SM - 6,7 mil. lei; IGP - 5,1 mil. lei; ARM - 1,4 mil. lei, și IGSU - 1,1 mil. lei.

⁸³ IGSU - 4,3 mil. lei; SM - 0,5 mil. lei; ARM - 0,2 mil. lei; AC al MAI - 0,1 mil. lei; CSC „Dinamo” - 0,1 mil. lei.

⁸⁴ Academia „Ștefan cel Mare” a încheiat, în lipsa unor proiecte, 7 contracte în valoare de 62,3 mil. lei.

⁸⁵ Art.22 alin.(1) lit. a) din Legea privind calitatea în construcții nr.721-XIII din 02.02.1996; pct.32 din Regulamentul privind achizițiile publice de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.669 din 27.05.2016.

⁸⁶ Art.22 alin.(1) lit. a) din Legea privind calitatea în construcții nr.721-XIII din 02.02.1996; pct.32 din Regulamentul privind achizițiile publice de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.669 din 27.05.2016.

⁸⁷ Pct.2.1. din Anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.429 din 24.06.2020 „Cu privire la organizarea și ficționarea unor instituții publice de învățământ din subordinea Ministerului Afacerilor Interne”.

⁸⁸ Art.17 alin.(2) și art.66 alin.(4) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.

⁸⁹ Legea bugetului de stat pe anul 2021 nr.258 din 16.12.2020.

⁹⁰ Art.76 alin.(5) din Legea nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice.

rezultatul licitațiilor, astfel nefiind asigurată transparența și eficiența utilizării mijloacelor publice la achiziția lucrărilor de reparații capitale ale clădirilor;

- Contrar prevederilor Legii nr.721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții⁹¹, procesele-verbale cu privire la înlocuirea unor volume de lucrări prin includerea unor lucrări în sumă de 2,2 mil. lei au fost semnate de către o comisie a Academiei „Ștefan cel Mare” în lipsa ordinului conducătorului instituției publice privind instituirea comisiei;
- Academia „Ștefan cel Mare” nu a aplicat sancțiuni în sumă de 0,8 mil. lei pentru depășirea cu 5 luni a termenului de executare a lucrărilor conform condițiilor contractuale, care urmau să constituie nu mai mult de 5% din suma totală a contractului⁹²;
- La balanța unor instituții din subordinea MAI sunt înregistrate obiecte de construcții capitale în stare de degradare, documentație de proiect, studii de fezabilitate, un proiect de asigurare cu spațiu locativ și servicii de automatizare a business proceselor, în valoare totală de 40,2 mil.lei⁹³, care timp îndelungat sunt abandonate, ceea ce denotă valorificarea inefficientă a banilor publici prin investiții.

Conform legii⁹⁴, rezervele de stat reprezintă un fond special de bunuri materiale, preponderent cu destinație civilă, creat la depozitele Agenției Rezerve Materiale și ale agenților economici, în scopul asigurării necesităților de mobilizare pe timp de asediu și de război, intervenirii operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, pentru asigurarea funcționării stabile a economiei naționale și apărării țării în situațiile de urgență/exceptionale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentatelor teroriste, precum și în scopul acordării ajutorului umanitar și contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități. Analiza disponibilității valorice a rezervelor de stat denotă neasigurarea nivelurilor intangibile și a celor maxime ale unor stocuri din rezerva statului, în conformitate cu prevederile Nomenclatorului bunurilor materiale din rezervele materiale de stat și de mobilizare, menite să asigure protecția populației în cazul unor eventuale situații excepționale, determinate de evenimente de forță majoră⁹⁵, inclusiv în legătură cu situația excepțională din regiune.

VI. RESPONSABILITĂȚILE CONDUCERII PENTRU RAPOARTELE FINANCIARE

Ministrul Afacerilor Interne, în calitate de conducător al organului central de specialitate al administrației publice, este responsabil de întocmirea, semnarea și prezentarea corectă și fidelă a rapoartelor financiare consolidate⁹⁶ în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil⁹⁷, precum și de organizarea controlului intern managerial, pentru a asigura desfășurarea organizată și eficientă a activității, inclusiv respectarea strictă a integrității activelor, prevenirea și

⁹¹ Art.18 alin. (3) din Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții.

⁹² Pct. 11.9 din Contractul de antrepriză nr.30 din 16.09.2021, încheiat cu S.R.L. „Lorascom”, în valoare de 16,5 mil. lei, cu privire la achiziționarea lucrărilor de reparație conform necesităților Academiei „Ștefan cel Mare”.

⁹³ În anul 2005, pentru cazangeria SM au fost cheltuite 4,7 mil. lei, însă timp de 17 ani activul nu este dat în exploatare, fiind învechit moral; AC al MAI a inițiat în anul 2005 o construcție în sumă de 1,1 mil. lei; Studiul de fezabilitate, documentația de proiect și expertizele tehnice în sumă de 17,8 mil. lei pentru construcția Centrului integrat de pregătire pentru aplicarea legii al MAI (CIPAL) pe un teren din str. Nicolae Dimo, 30, care a fost abandonat; AC al MAI a contractat la 08.12.2016 servicii de automatizare a business proceselor-cheie și soluții IT&C, în sumă de 14,3 mil. lei, care nu au fost puse în funcțiune; AC al MAI a contractat un Proiect de asigurare cu spațiu locativ a colaboratorilor MAI, în sumă de 2,3 mil. lei, în baza contractului de parteneriat public privat, care a fost anulat.

⁹⁴ Art.2 din Legea nr.104 din 18.06.2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare.

⁹⁵ Deficiențele constatate privind gestionarea rezervelor materiale ale statului sunt reflectate în Anexa la Scrisoarea către conducerea Ministerului Afacerilor Interne.

⁹⁶ Art.13 alin.(2) din Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007.

⁹⁷ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015; Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 09.12.2019 „Cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare pe anul 2019”; Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 30.12.2016 „Cu privire la aprobarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare”.

descoperirea cauzelor de fraudă și/sau eroare, exactitatea și plenitudinea înregistrărilor contabile, precum și pregătirea oportună a unor informații financiare credibile.

VII. RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI ÎNTR-UN AUDIT AL RAPOARTELOR FINANCIARE

Responsabilitatea noastră este de a planifica și a realiza misiunea de audit, cu obținerea probelor suficiente și adecvate în vederea susținerii bazei pentru opinia de audit. Obiectivele noastre sunt: obținerea unei asigurări rezonabile că rapoartele financiare consolidate nu sunt afectate de denaturări semnificative, cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii.

Asigurarea rezonabilă este un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție că un audit efectuat în conformitate cu Standardele Internaționale va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă atunci când ea există. Denaturările pot fi urmare a fraudelor sau erorilor. Totodată, denaturările pot fi considerate semnificative dacă, în mod individual sau în ansamblu, pot influența deciziile economice ale utilizatorilor acestor situații financiare.

O descriere suplimentară a responsabilităților auditorului într-un audit al rapoartelor financiare este plasată pe site-ul Curții de Conturi, la adresa: <http://www.ccrm.md/activitatea-curtii-de-conturi-1-25>. Această descriere face parte din Raportul nostru de audit.

SEMNĂTURA AUDITORULUI

Echipa de audit:

Șefa echipei de audit,
auditoare publică principală

Vera Gheorghiță

Auditor public

Igor Gustoi

Responsabil de audit:

șeful Direcției audit III în cadrul Direcției generale de audit I,
auditor public

Victor Munteanu